

Lecture - le soutra du coeur - 8

སྐྱུ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། །མ་སྐྱེས་
མི་འགགས་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་
ཤེས་སྐྱོད་ཡུལ་བ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་
བྱུག་འཚལ་ལོ། །

འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། །བཙུམ་
ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་རྗོད་ལྷུང་པོའི་རི་ལ་དགོ་
སྤོང་གི་དགོ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་དགོ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། །ཐབས་ཅིག་ཏུ་
བཞུགས་ཏེ།

LES SIX LETTRES SPÉCIALES POUR LA TRANSLITÉRATION DU SANSKRIT : ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་

lettre	épellation	lettre	épellation	lettre	épellation
ल	TA-LO = <u>TRA</u>	ल	T'A-LO = <u>TR'A</u>	ल	TAA-LO = <u>D'RAA</u>
ळ	NAA-LO = <u>NAA</u>	ळ	CHA-LO = <u>KA</u>	ळ	KA-CHA-LO = <u>KCHYA</u>

Notes :

- **LO** (dans l'épellation) signifie "à l'envers".
- Certaines de ces lettres peuvent parfois servir pour la translittération de termes modernes.
- Le **NA** renversé ne change pas de prononciation (case ombrée).

LES SIX LETTRES SOUSCRITES AVEC "HA" : ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་

lettre	épellation	lettre	épellation	lettre	épellation
ल	G'AA-HA-TA = <u>G'AA</u>	ल	DZAA-HA-TA = <u>DZ'AA</u>	ल	DAA-LO-DRAA-HA-TA = <u>DR'AA</u>
ल	D'AA-HA-TA = <u>D'AA</u>	ल	BAA-HA-TA = <u>B'AA</u>	ल	LA-HA-TA = <u>L'HA</u>

Note :

- Toutes ces lettres sont aspirées en raison de l'influence du **HA**. La plupart ne se rencontre que dans les mantras, excepté **L'HA**, signifiant "dieux", qui se rencontre assez souvent. Comme par exemple dans **L'HA-SA** "Lhassa", la capitale du Tibet.

E) LES CINQ PRÉFIXES ག ད བ མ བ

INTRODUCTION

- Les préfixes sont là principalement pour des raisons orthographiques mais ils peuvent aussi modifier le ton et le son de certaines lettres racines. (Voir l'annexe sur les particularité de prononciation)
- **À la lecture, ils ne se prononcent pas, ils se prononcent à l'épellation.**
- Lors de l'épellation, on ajoute le son **O** après le son d'origine du préfixe.

Tableau n° 4. Exemples :

préfixe	exemples	phonétique	traduction	remarques
ག་	གའི་	KAO-CHAA-KIKOU = CHII	base	
ག་	གཉིས་	KAO-NYAA-KIKOU-NYI-SA = NYI	deux	
ག་	གསུང་	KAO-SA-CHABKYOU-SOU-NGAA = SOUNG	parole	
ག་	གཟའ་	KAO-SAA-AA = SAA	jour, planète	
ག་	གདན་	KAO-T'AA-NA = D'ENN	tapis	Le son est entre le T'AA et le D'AA. Le son ENN vient du suffixe.
ད་	དཀར་པོ་	DAO-KA-RA-KAR + PA-NARO-PO = KAR-PO	blanc	
ད་	དངོས་	DAO-NGAA-NARO-NGO-SA = NGEU	réel	Le son EU vient du suffixe.
ད་	དགྱིལ་	DAO-KA-YATA-KYA-KIKOU-KYI-LA = KYIL	milieu	Le son YA est présent mais léger.
ད་	དགུ་	DAO-K'AA-CHABKYOU = GOU	neuf (le chiffre)	Le son K'AA devient GA et le ton monte dû au préfixe.
ད་	དཔལ་	DAO-PA-LA = PEL	gloire	Le son EL vient du suffixe.
བ་	བཀའ་	P'AO-KA-AA = KA	explication orale	
བ་	བཅུ་	P'AO-TCHA-CHABKYOU = TCHOU	dix	

བ་	བཏང་	P'AO-TA-NGAA = TANG	envoyer	Le son ANG vient du suffixe.
བ་	བདེན་པ་	P'AO-TAA-DRENGPOU-D'E-NA-D'EN + PA = D'EN-PA	vérité	Le son est entre T'AA et D'AA.
བ་	བཀའ་	P'AO-KA-P'AA = KAP	recouvert	Le son AP vient du suffixe.
མ་	མཁའ་	MAO-K'A-AA = K'A	ciel	
མ་	མདའ་	MAO-D'AA-AA = D'AA	flèche	Le son T'AA devient D'AA à cause du préfixe.
མ་	མཚོ་	MAO-TS'A-NARO = TS'O	lac	
མ་	མཁན་པོ་	MAO-K'A-NA-K'EN + PA-NARO-PO = K'EN-PO	abbé, érudit	Le son EN vient du suffixe.
མ་	མངའ་	MAO-NGAA-LA = NGEL	matrice	En raison du préfixe, le ton monte. Le son NGEL vient du suffixe.
འ་	འགྲོ་བ་	AO-K'AA-RATA-DR'AA-NARO-DR'O + OUA = D'RO-OUA	aller	La transformation du son TR'AA en DR'AA est dû au préfixe. Le son P'AA devient OUA quand la lettre est la dernière syllabe du mot.
འ་	འཁྲུག་པ་	AO-K'A-YATA-K'YA-K'AA-KY'AK + PA = KY'AK-PA	geler, glacer	Dû au suffixe, le son K s'entend légèrement à la fin.
འ་	འཇུང་བ་	AO-TA-CHABKYOU-T'OU-NGAA-T'OUNG + OUA = T'OUNG-OUA	boire	Même remarque que la précédente concernant le OUA.
འ་	འཇའ་	AO-TCH'AA-AA = DJ'AA	arc-en-ciel	La transformation du son racine vient du préfixe.
འ་	འཇོག་པ་	AO-TZ'AA-TAA-DZ'EE + PA = DZ'EE-PA	épuiser, terminer	Le son DZ'AA est entre T et D.

Particularité du préfixe AA :

- Quand la deuxième syllabe d'un mot commence par le préfixe **AA**, le son de la fin de la première syllabe prend légèrement le son **N**.

Tableau n° 5. Exemples :

<p>དགོ་འདུན་</p> <p>TAO-K'AA-DRENGPOU-GE + 'AO-D'AA-CHABKYOU-D'OU-NA-DUN = GEN-DUN : sangha</p>	<p>མེ་འདའ་</p> <p>MA-DRENGPOU-ME + 'AO-D'AA-AA-DAA = MEN-D'AA : fusil</p>
---	---

Quelques mots clés

ཕྱག་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །མ་སྐྱེས་མི་
འགགས་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་
སྤོད་ཡུལ་བ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་
ལོ། །འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཙམ་
ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་རྗོད་ལུང་པོའི་རིལ་དགོ་སྤོང་གི་
དགོ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་
ཆེན་པོ་དང་། །ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ།

ཕ་རོལ་	de l'autre côté - pha reul
རང་	soi, même - rang
ཕྱག་	main (honorifique) - tchak
ཐོད་པ་	entendre (verbe non-volitif) - teu pa
ལུང་པོ་	tas, agrégat, amoncellement - phung po
དགོ་སྤོང་	bikkhu, moine pleinement ordonné - guè long
དགོ་འདུན་	sangha, communauté monastique - guèndun
བཞུགས་	demeurer, rester - chouk